

Universitatea Transilvania din Brașov
Facultatea de Silvicultură și Exploatare Forestiere

**Evaluarea serviciilor ecosistemice utilizând
metodologia Targeted Scenario Analysis –
valoarea serviciilor ecosistemice pentru
luarea deciziilor
- teză de abilitare -**

Bogdan POPA

Conținutul tezei de abilitare

- **Realizări științifice și profesionale**
  - Teoria serviciilor ecosistemice (SE)
  - Metoda Targeted Scenario Analysis (TSA)
  - Evaluarea SE în ariile protejate din România
  - Evaluarea SE forestiere (SEF) în Republica Moldova
- Planuri de evoluție și dezvoltare

Lucrările ce au stat la baza
tezei de abilitare

Jurnale ISI Web of Science – 2

Publicații nivel internațional

UNDP – 2

Banca Mondială -2

Publicații nivel național - 2

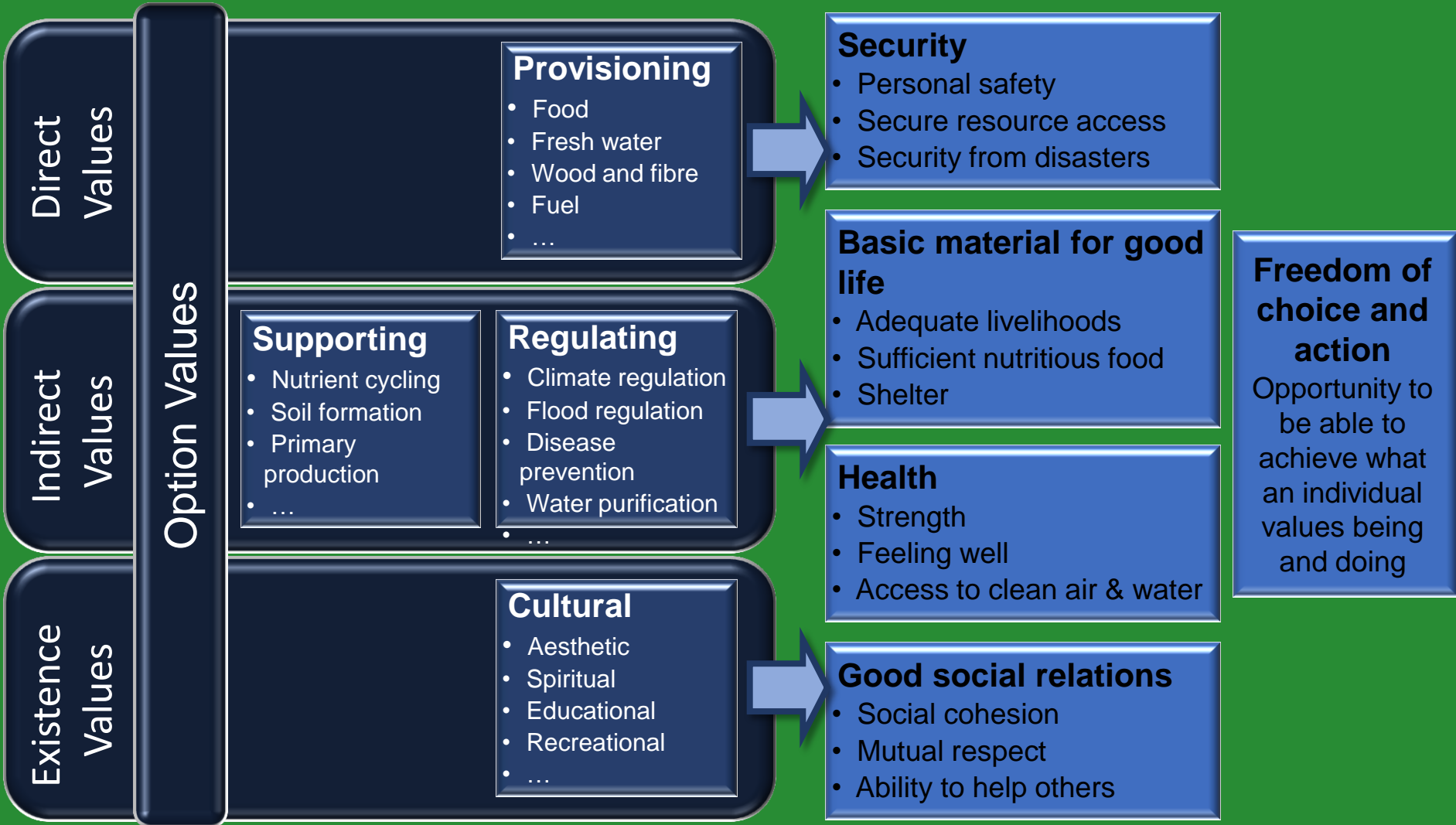
Jurnale BDI - 4

Conceptul serviciilor ecosistemice

ECOSYSTEM SERVICES

HUMAN WELL-BEING

Valoarea SE: de la analiza la capturare

1. IDENTIFICAREA și
ANALIZA serviciilor
ecosistemice și a
sectoarelor afectate

2. ESTIMAREA și
DEMONSTRAREA
serviciilor ecosistemice

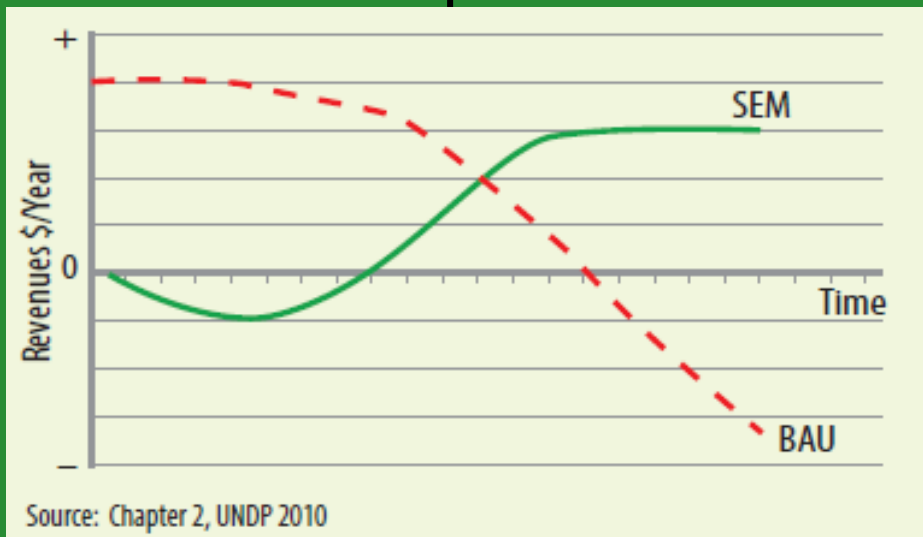
3. CAPTURAREA valorii
serviciilor ecosistemice
și cautarea de SOLUTII

Tehnici de evaluare a SE

- Metoda prețului de piață
- Metoda productivității
- Metoda preferinței revelate
- Metoda preferinței declarate
- Metoda transferului funcției

Targeted Scenario Analysis

- Tehnici consacrate
- Abordarea sectorială
- Implicarea factorilor de decizie
- Factorul timp

Compararea scenariilor

BAU

Business As Usual - continuarea practicilor actuale - administrare ineficientă datorită preocupării și finanțării reduse

Cum degradarea ecosistemelor diminuează efectele – costuri ridicate și pierderi

SEM

Sustainable Ecosystem Management - administrarea durabilă a ecosistemelor – și împărțirea echitabilă a beneficiilor și costurilor

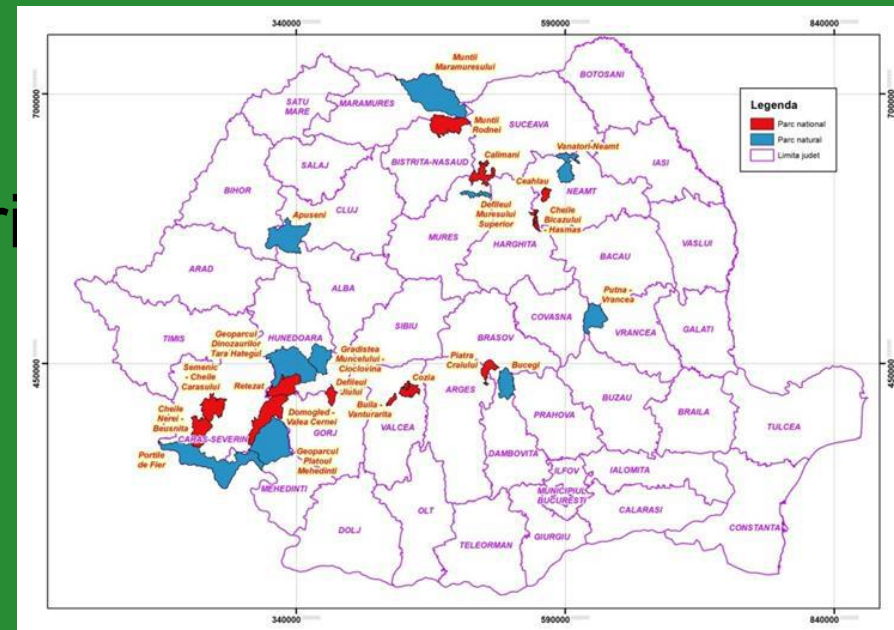
Cum practicile de administrare durabilă a ecosistemelor generează beneficii și reduc costurile

Evaluarea serviciilor ecosistemice în ariile naturale protejate din România

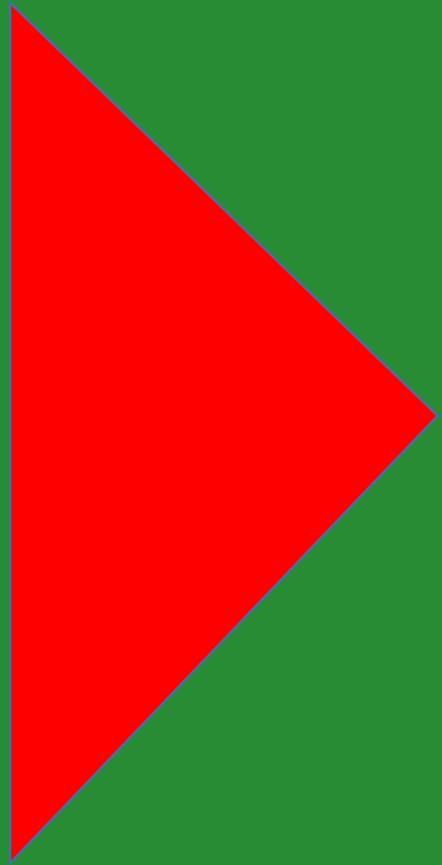

- *GEF-UNDP - Improving the Financial Sustainability of the Carpathian System of Protected Areas - 2012*
- Arii naturale pilot: M-ții Maramureșului, Vânători Neamț, Piatra Craiului, Apuseni, Retezat

Studiul – abordare pilot

- Apuseni
- Maramures
- Piatra Craiului
- Retezat
- Vanatori Neamt

- Alimente
- Lemn
- Apa
- Sursa de energie
- Reglare GHG
- Reglare eroziunea solului
- Regularizarea apei
- Cultural
- Educational
- Peisaj

Evaluarea calitativă a SE

Servicii ecosistemice	Tehnica de evaluare	Sector	Indicatori
Lemn și produse forestiere nelemnoase	Market pricing	Silvicultură	Producție (volum și valoare), distribuția veniturilor, impact fiscal
Apă pentru uz public	Productivity	Gestionarea apei	Variația costurilor pentru apa urbană, distribuția beneficiilor, impact fiscal
Sechestrarea carbonului	Market pricing, Productivity	Schimbări climatice	Valoarea de piață a carbonului sechestrat
Turism și recreere	Contingent valuation, Market pricing	Tourism	Cheltuieli în turism, surplusul de consum, disponibilitatea de plată, impact fiscal
Combaterea dezastrelor	Productivity	Toate	Costuri, pagube, riscuri

Descrierea scenariilor BAU și SEM

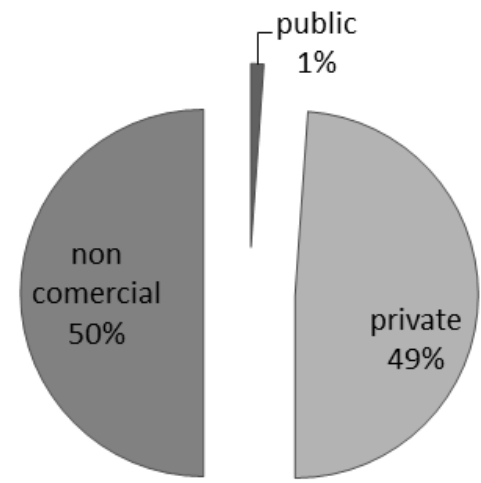
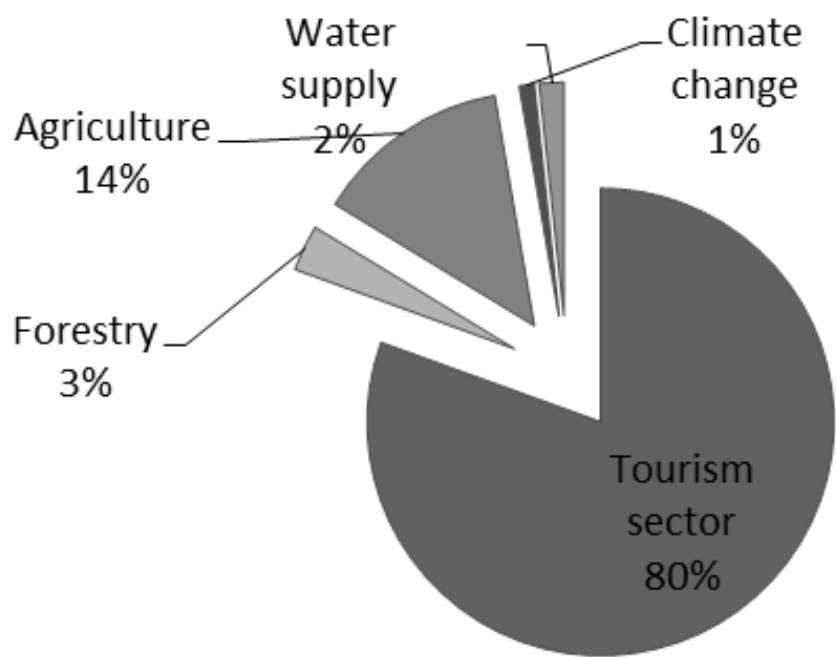

Metoda Delphi

Participanți: management al ariilor protejate, administrarea pădurilor, autoritatea centrală, experți de mediu, biologi

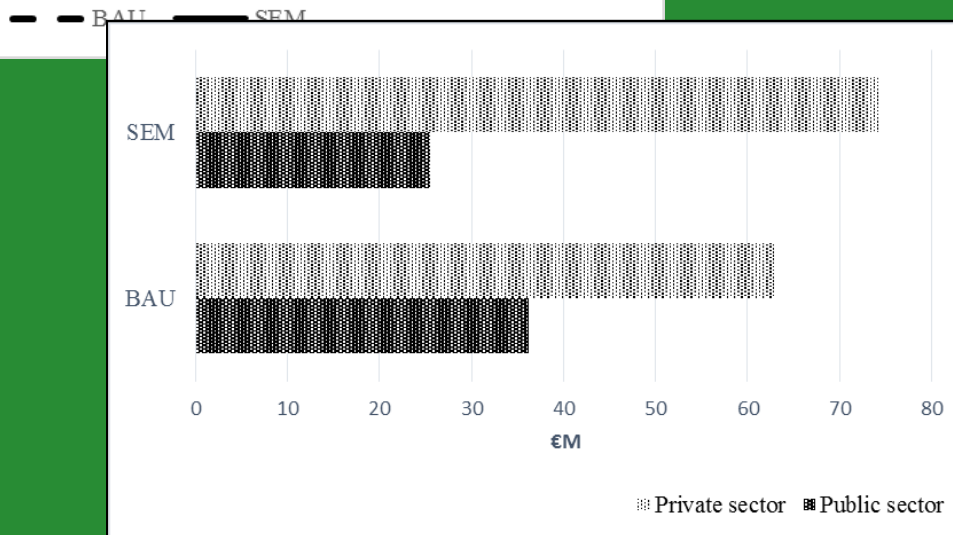
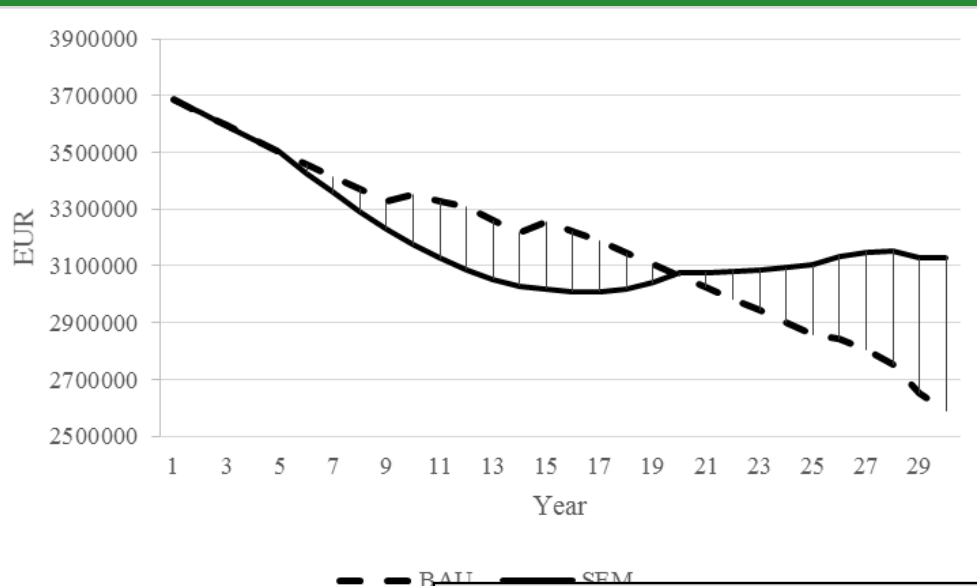
Reiterarea variantelor până la obținerea consensului

Determinarea valorii curente – PN Piatra Craiului

(Popa et al. 2013a)

Compararea valorii pe sectoare – PN M-ții Maramureșului

Silvicultură

VPA (5%) – 51.75 mil
EUR – BAU

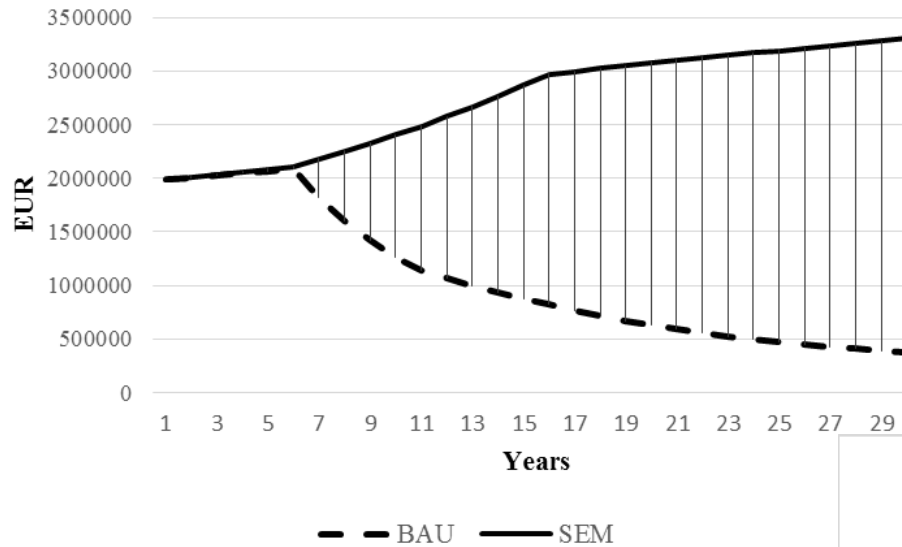
VPA (5%) – 51.42 mill
EUR – SEM

VPA (10%) – 32.41 mil
EUR – BAU

VPA (10%) – 32.01 mill
EUR - SEM

(Popa et al. 2016)

Compararea valorii pe sectoare – PN M-ții Maramureșului

Turism

VPA (10%) – 14.2 mil EUR – BAU

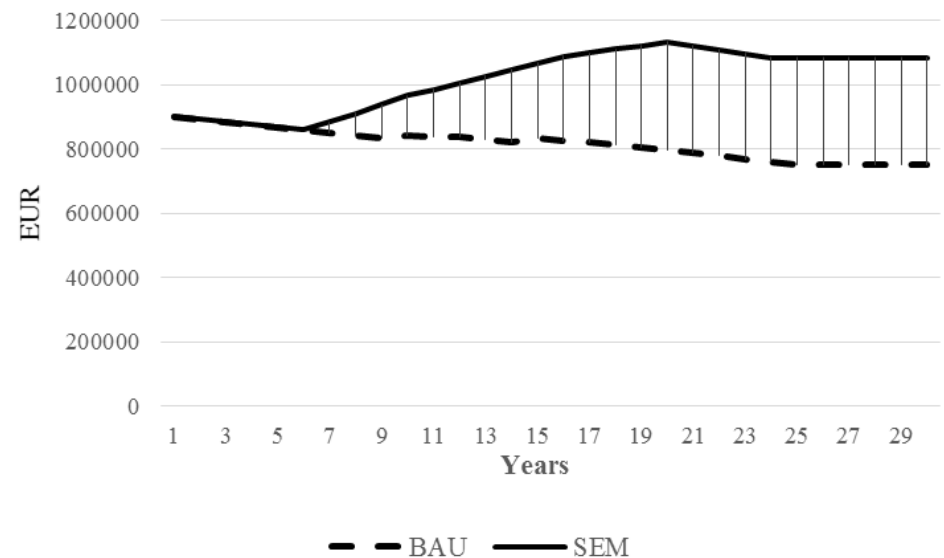
VPA (10%) – 22.5 mill EUR - SEM

Sechestrarea carbonului

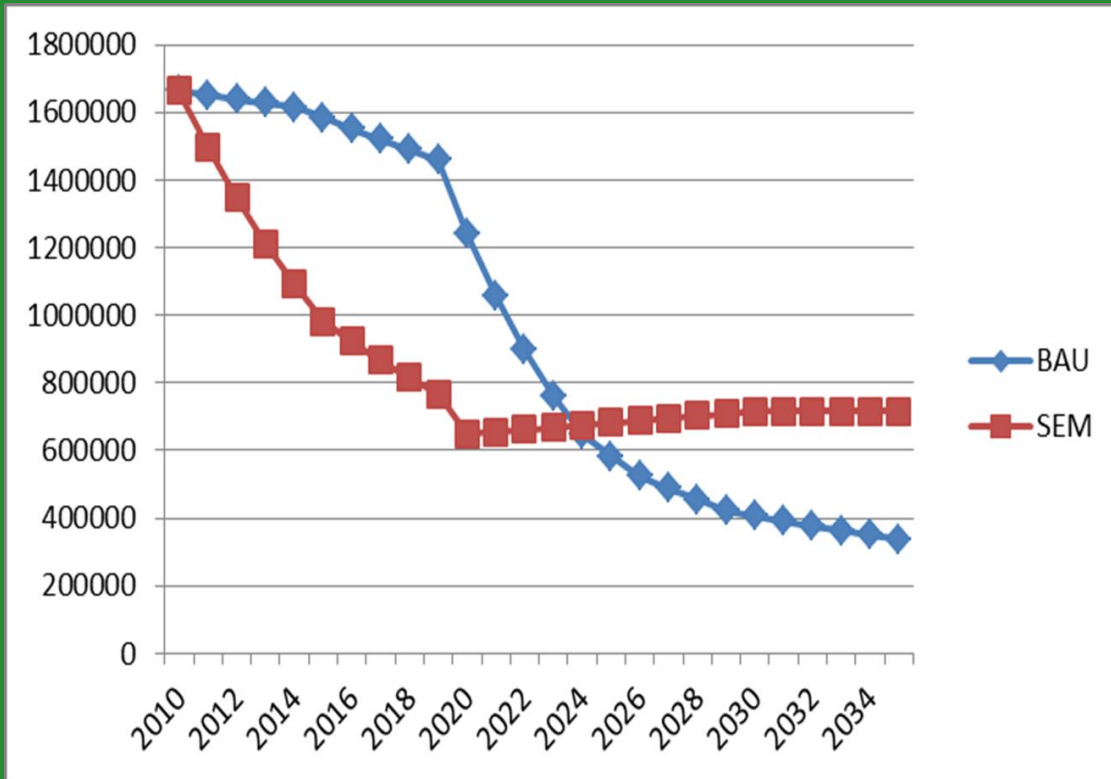
VPA (5%) – 12.8 mil EUR – BAU

VPA (5%) – 14.1 mill EUR - SEM

(Popa et al. 2016)

Compararea valorii pe sectoare – PN Piatra Craiului

Agricultură

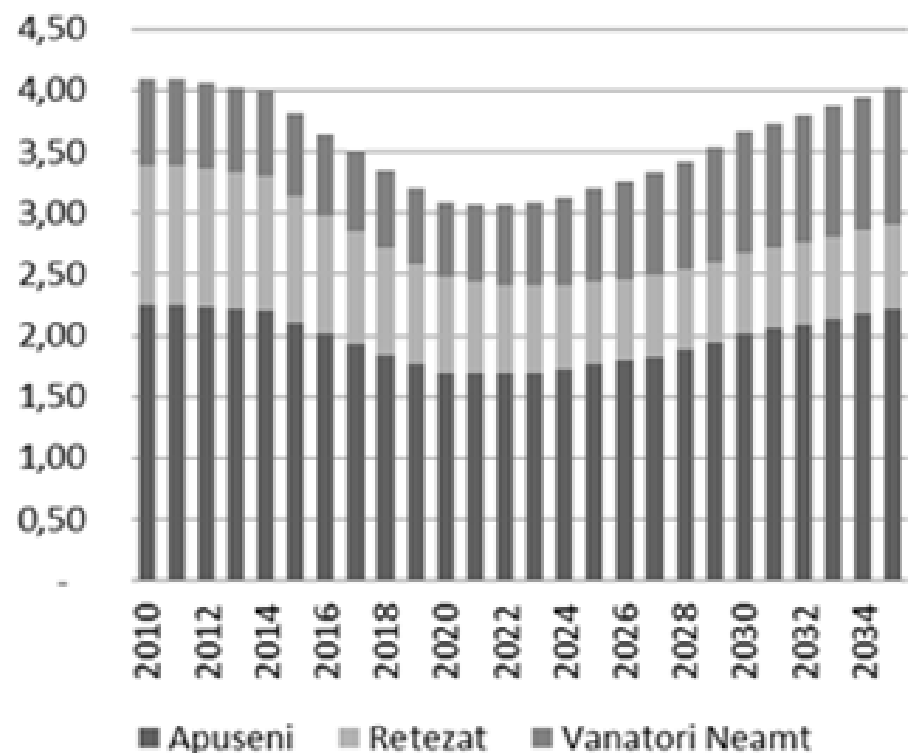
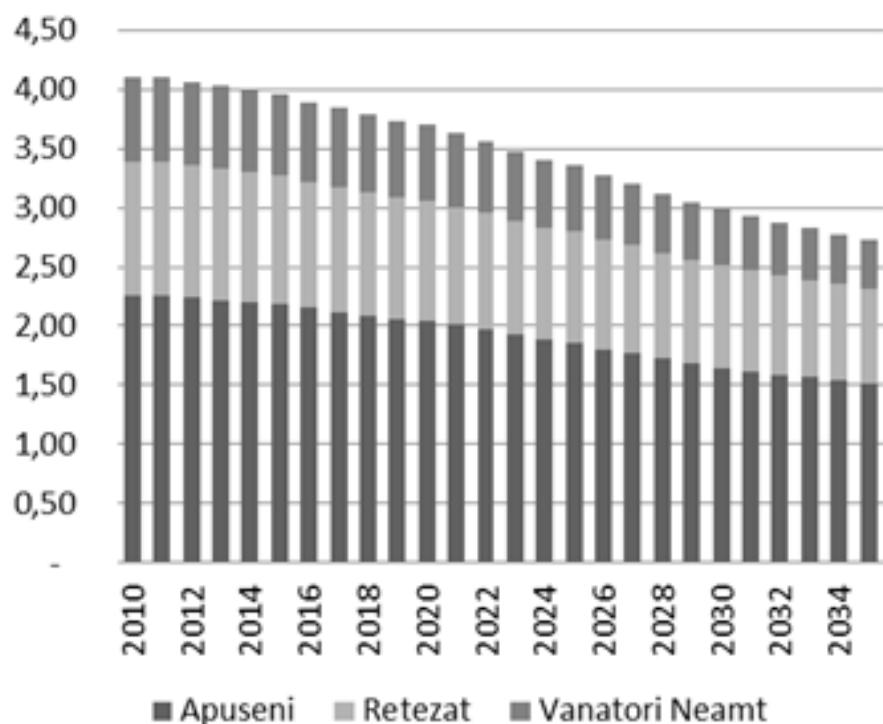
VPA (10%) – 83.4 mil EUR –
BAU

VPA (10%) – 95.7 mil EUR -
SEM

(Popa et al. 2013a)

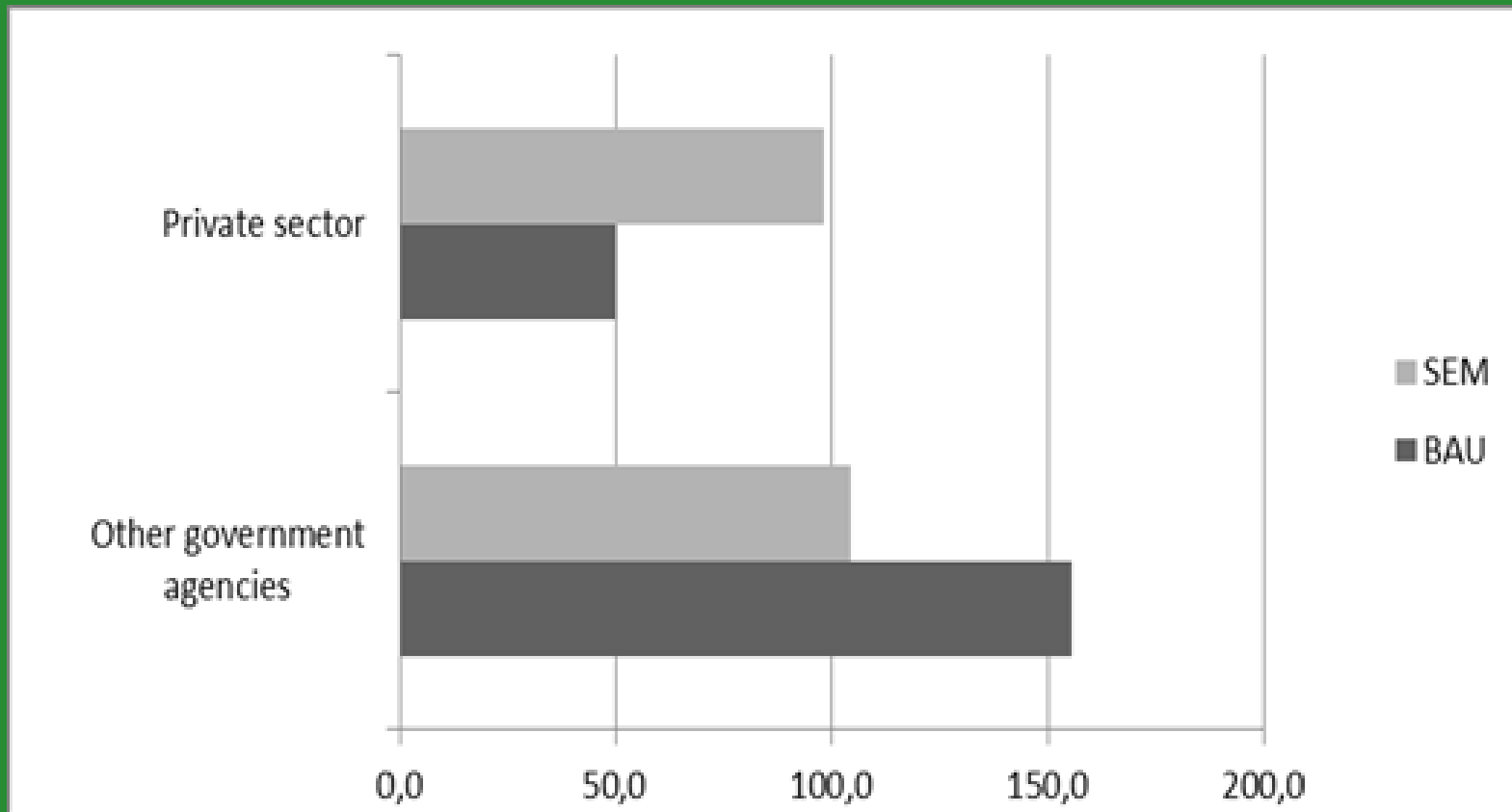

Calculul valorii economice totale a SE

(Popa et al. 2013b)

Distribuția valorii SE – Apuseeni, Retezat, Vânători Neamț

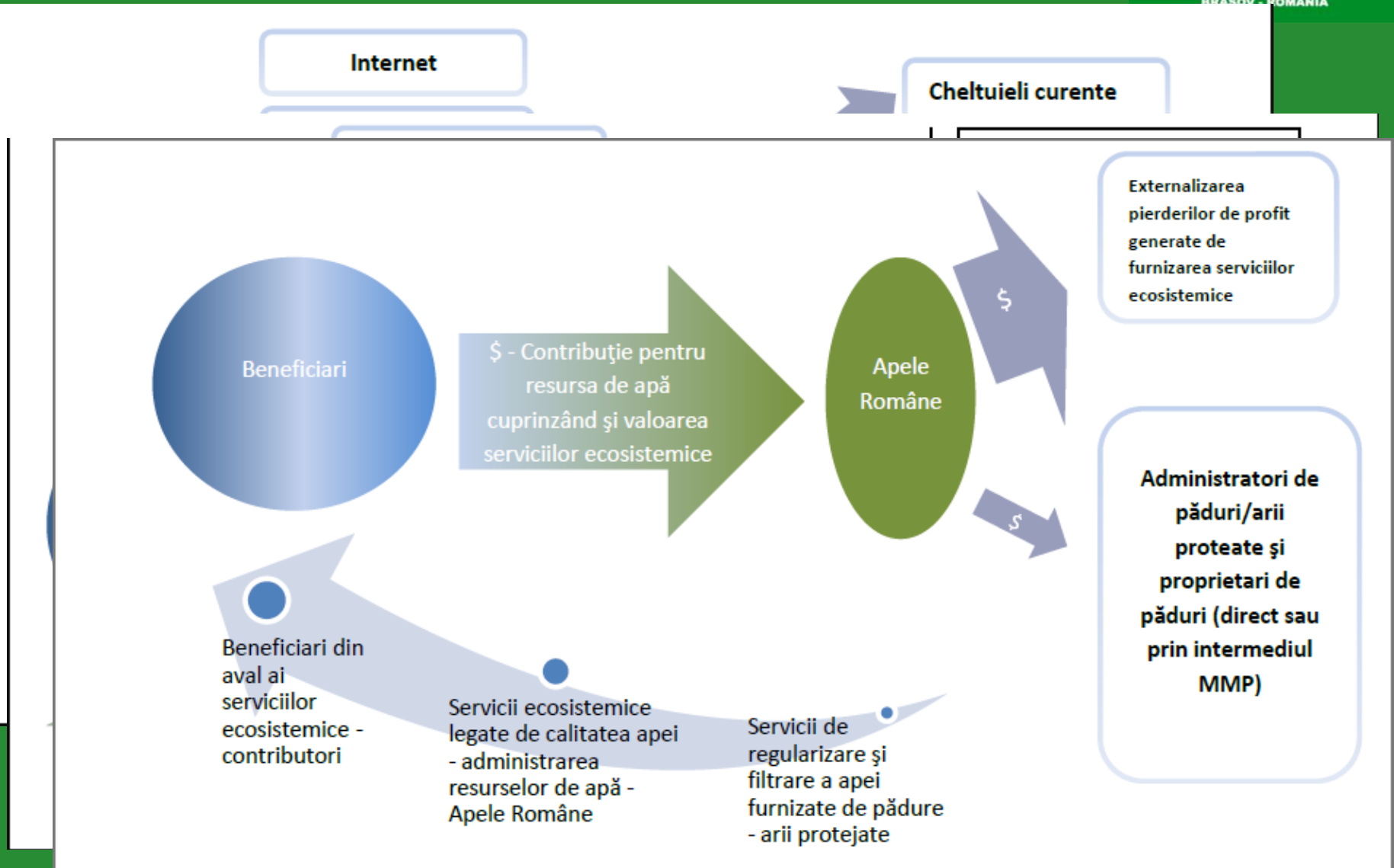
(Popa et al. 2013b)

SE în parcurile din România - concluzii

- Metoda are limitările ei
- Abordarea este conservatoare, multe SE nefiind evaluate
- Multe dintre ecosistemele forestiere din parcurile din România sunt gestionate foarte aproape de nivelul SEM
- Pentru fiecare din sectoarele analizate există beneficii însemnate odată cu trecerea de la BAU la SEM
- Sectorul cel mai puternic influențat de trecerea de la BAU la SEM este turismul

Plăți pentru SE în România

SE în Republica Moldova

- WB- IUCN (FLEG) *Consultancy for evaluation the forest ecosystem services in Republic of Moldova – 2013-2016*
- Studiu efectuat la nivelul întregului fond forestier al Republicii Moldova

Evaluation of Forest Ecosystem Services (FE) in the Republic of Moldova

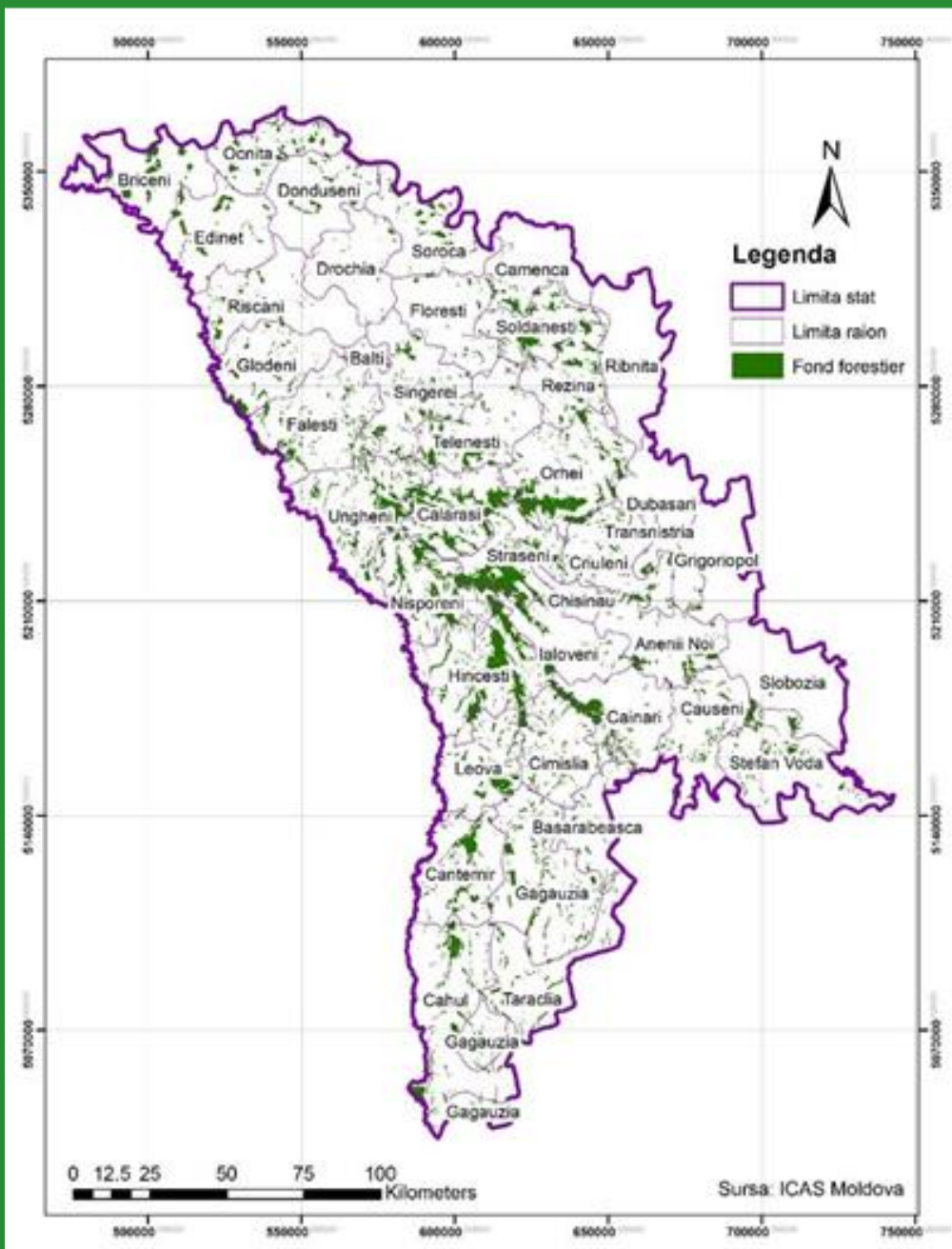
July 2015

This publication has been prepared with the assistance of the European Union. The content, findings, interpretations, and conclusions of this publication are the sole responsibility of the FLEG II (ENPI East) Programme Team (www.enpi-fleg.org) and can in no way be taken to reflect the views of the European Union. The views expressed do not necessarily reflect those of the representing Organizations.

Forest dependence based on surveys conducted in three villages of Moldova

By Bogdan Popa, Victor Zubarev, Elena Moșnoi and Aurel Lozan
October 2014

- 11.4% acoperire națională- 379,500 ha păduri; 30,000 ha perdele forestiere, etc.
- 86.6% proprietate publică a statului, 12.7% proprietate a autorităților publice locale

- Stejarii (44%) și salcâmul (33%) sunt cele mai importante specii
- Arboretele de stejar sunt afectate de fenomene de degradare (numai 27% sunt regenerate din sămânță); până la 30% din suprafață este afectată anual de dăunători ai pădurii
- Până la 40% din suprafața fondului forestier este formată din arbotere ce nu corespund condițiilor staționale
- Creșterea anuală medie – 3.3 mc/ha; Posibilitatea - 500,000 mc/an; consumul de lemn de foc – 1.000.000 mc/an
- 60.000 ha împăduriri în ultimii 15 ani
- Moldsilva – cea mai importantă entitate din sector - 4000 de angajați permanenți, autofinanțare
- 0.3 % din PIB dar valoarea sectorului este mult mai mare din perspectiva serviciilor de regularizare, suport sau culturale

Serviciile ecosistemelor forestiere (SEF) în Moldova - metodă

- Identificarea și descrierea calitativă a SEF
- Descrierea scenariilor BAU și SEM – Metoda Delphi
- Determinarea dependenței comunităților rurale de SEF
- Evaluarea propriuzisă
- Analiza rezultatelor și elaborarea de recomandări privind cadrul instituțional, normativ și sisteme de plăți pentru SE

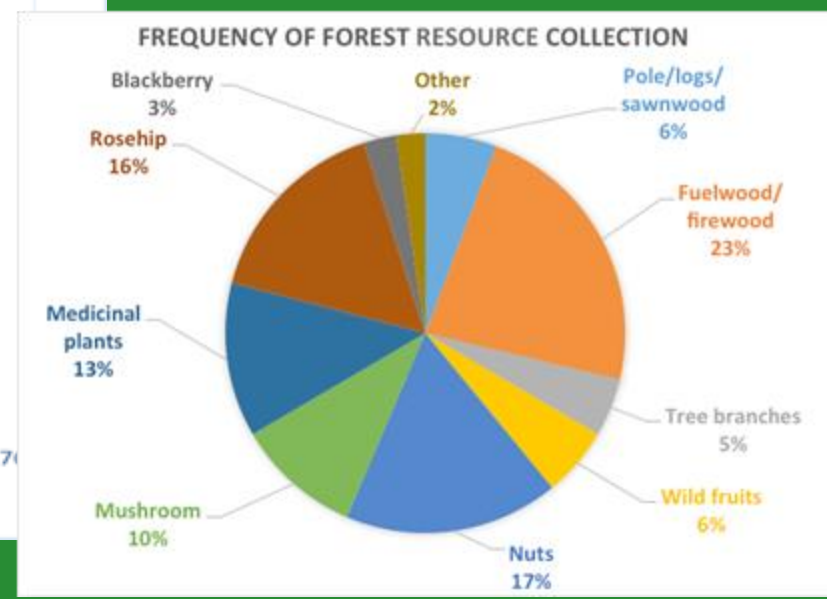
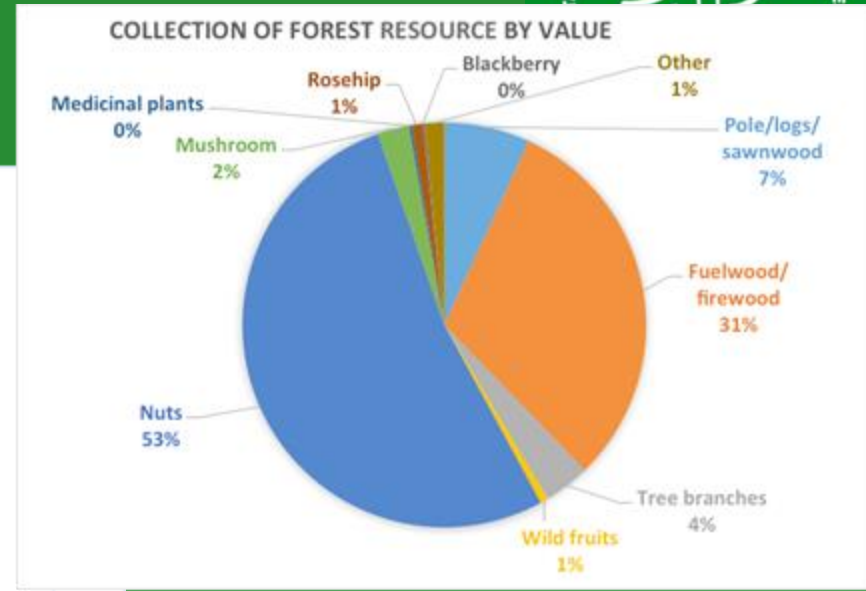
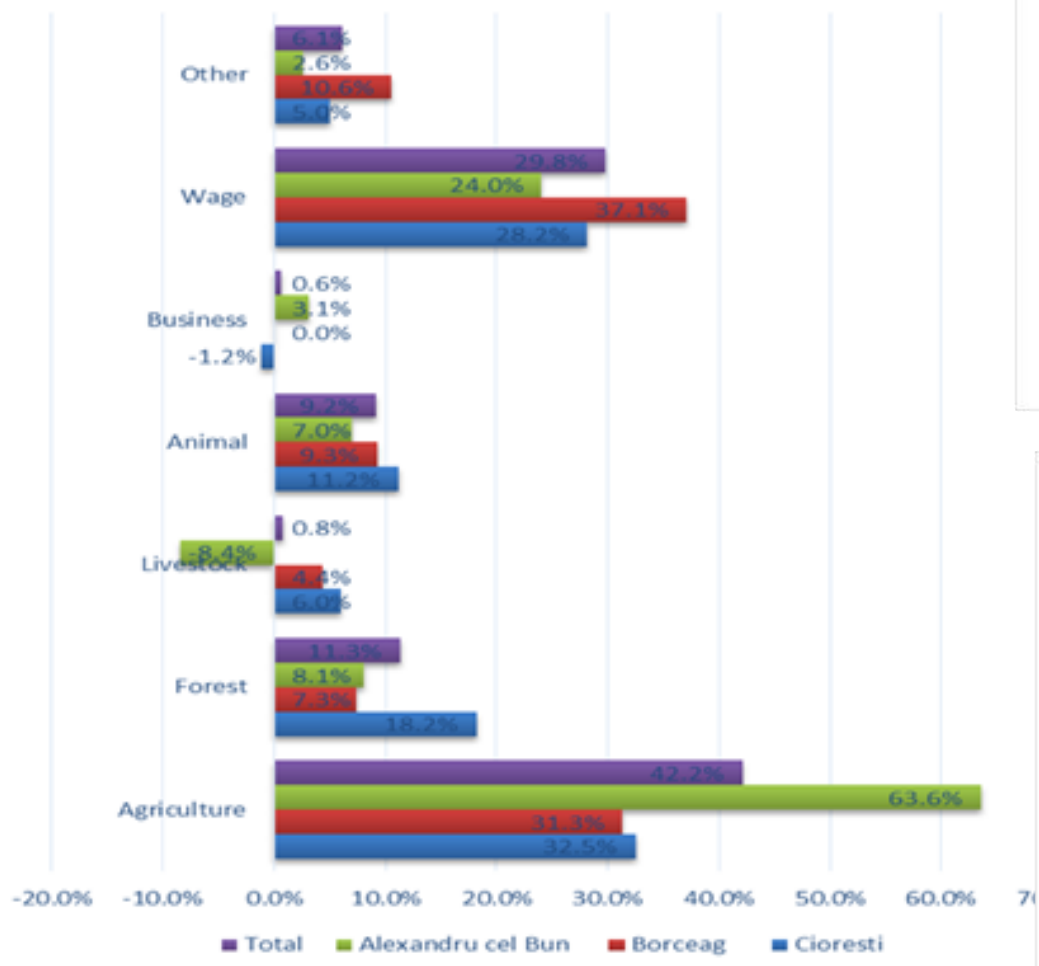

Ecosistemele forestiere și comunitățile

- Esantionaj – 3 sate din 3 regiuni distincte cu caracteristici diferite
- Chestionar privind bunastarea si veniturile gospodăriilor (PEN –CIFOR adaptat)
- 150 respondenti

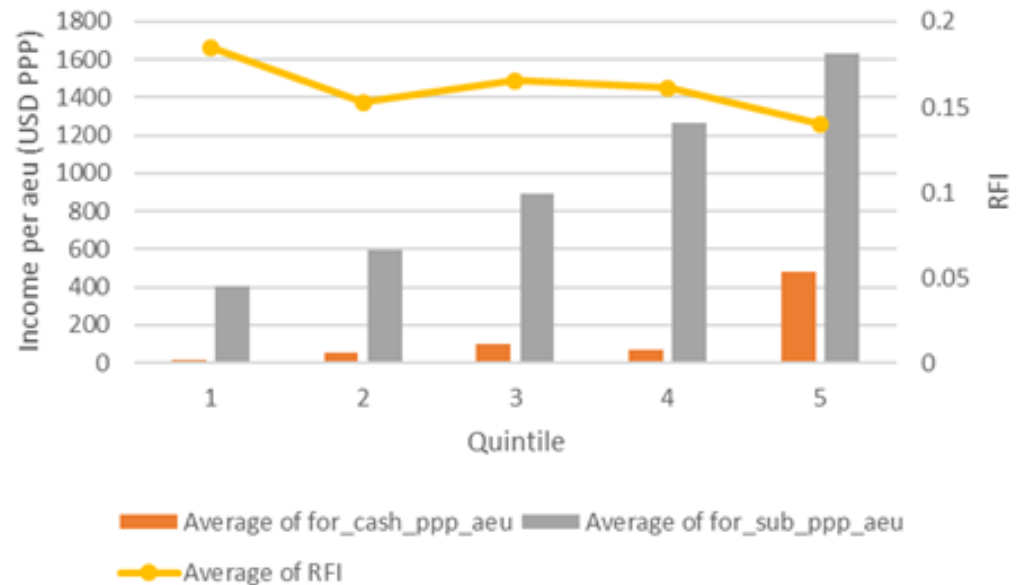
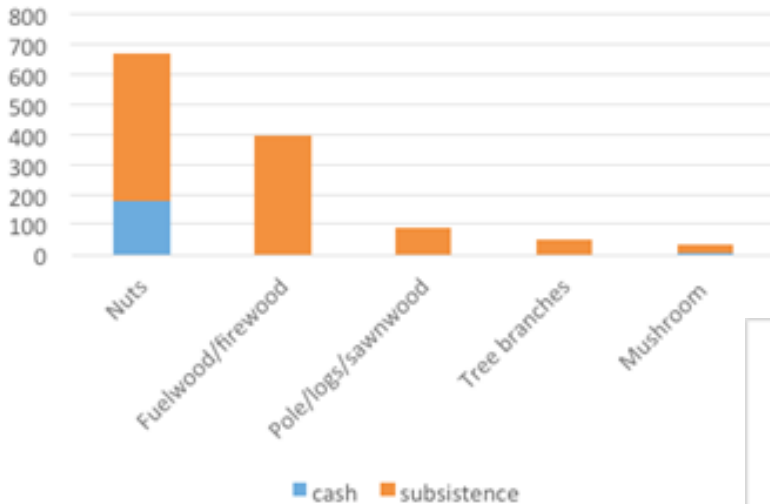

Ecosistemele forestiere și comunitățile

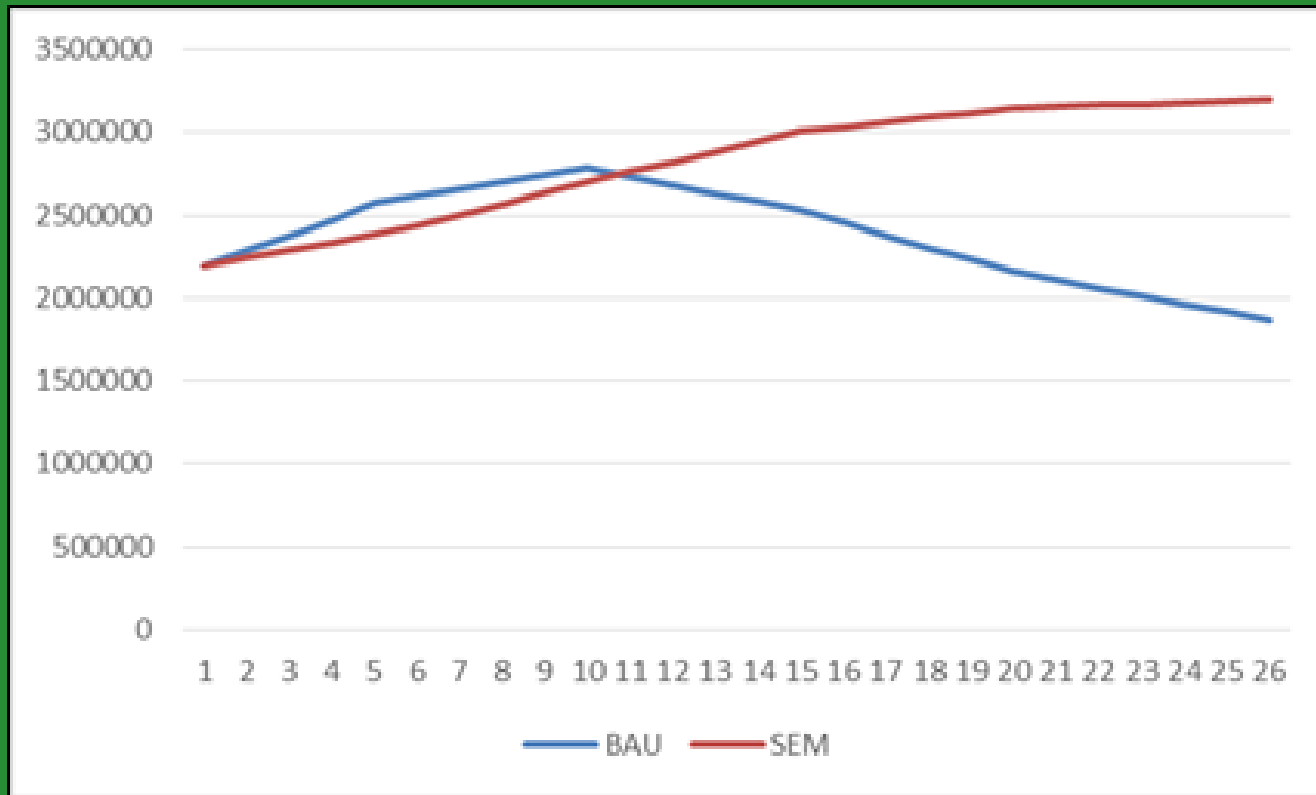

Ecosistemele forestiere și comunitățile

Cash and subsistence value of forest resources

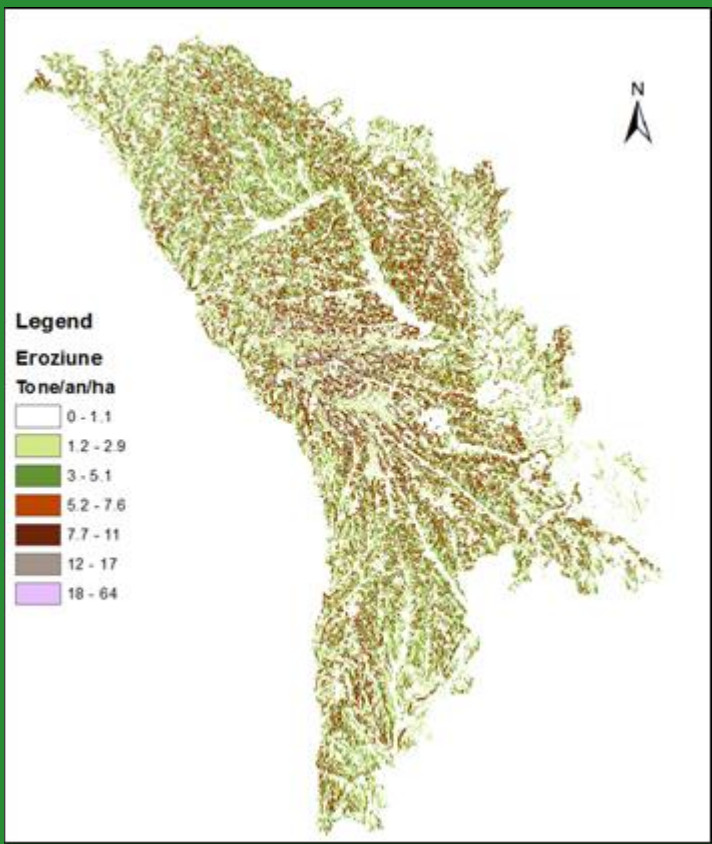
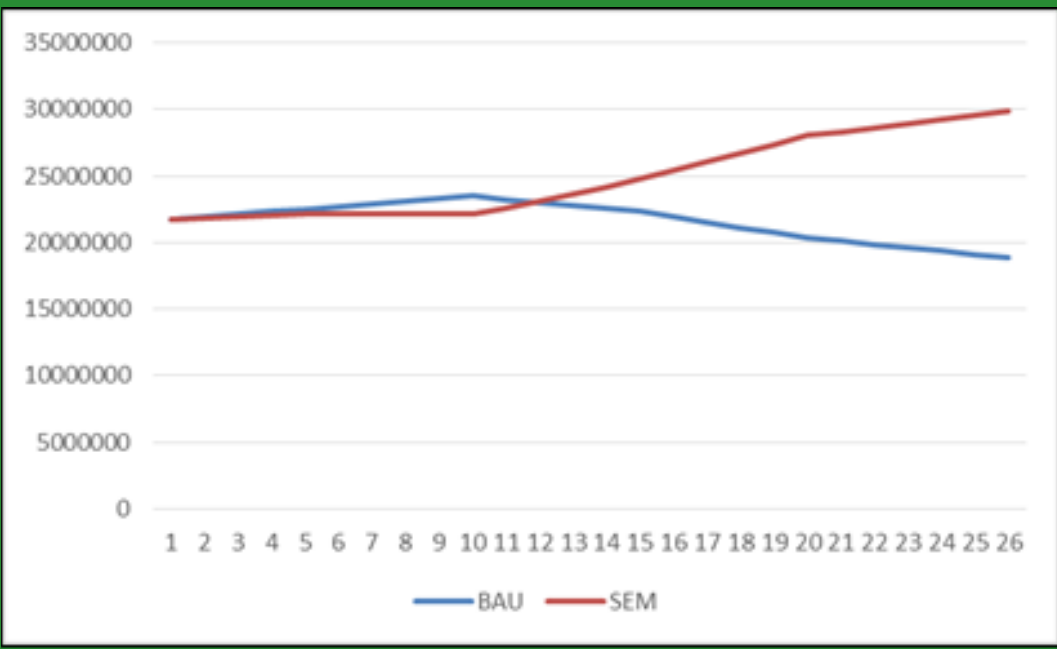
SEF în sectorul turism

VPA (10%) = 23.7 mil
USD – SEM

VPA (10%) = 22.5 mil
USD - BAU

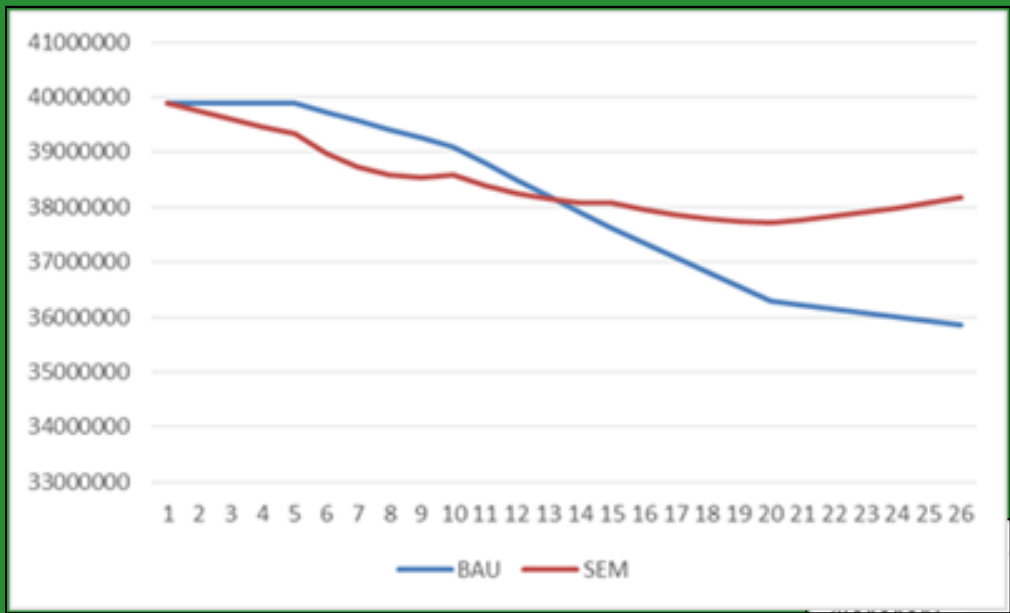
SEF în sectorul agricol

VPA (10%) = 212 mil
USD – SEM

VPA (10%) = 203 mil
USD - BAU

SEF în sectorul silvic

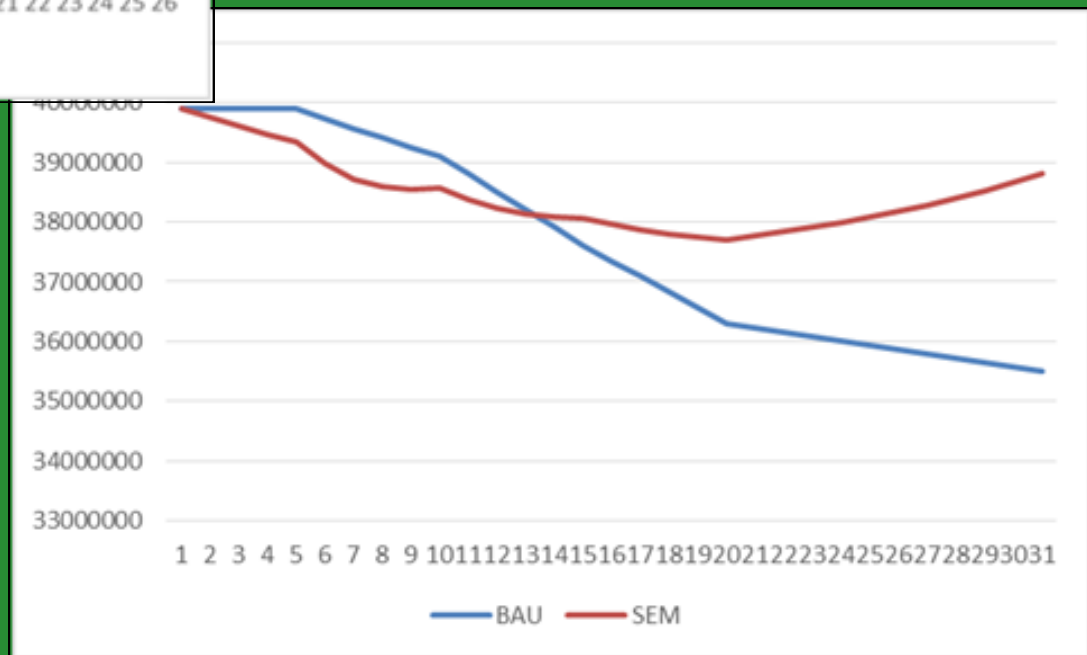

VPA (10%) = 357 mil
USD – SEM

VPA (10%) = 356 mil
USD - BAU

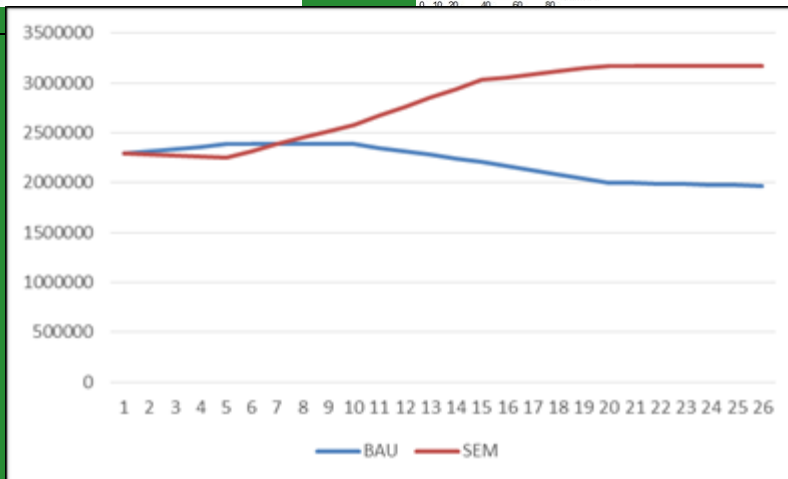
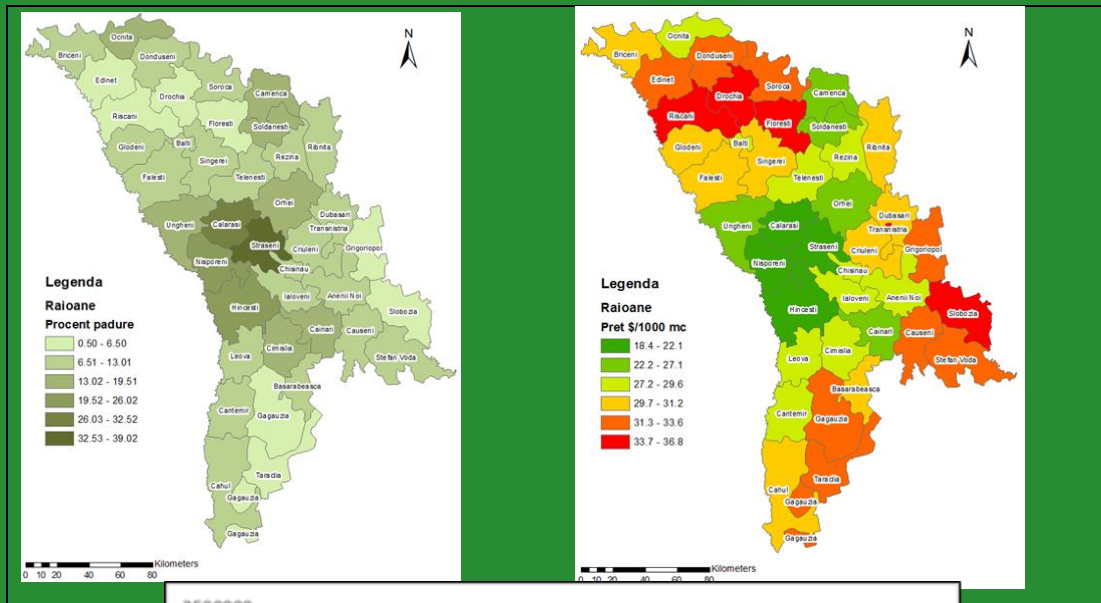
VPA (10%) = 368 mil
USD – SEM

VPA (10%) = 369 mil
USD - BAU

(Popa et al. 2014)

SEF în sectorul gestionării apelor

VPA (10%) = 23.4 mil
USD – SEM

VPA (10%) = 20.9 mil
USD - BAU

SEF în Republica Moldova – concluzii și recomandări

- Valoarea curentă generată de SEF este de 68,84 mil USD (2014) – asta înseamnă de trei ori mai mult decât valoarea generată de produsele sau serviciile cu piață de desfacere
- Există valori care nu sunt încă capturate în mediul economic
- Beneficiile sunt utilizate atât de către bugetul de stat cât și de entitățile private (Ex: în agricultură numai 8% ajunge în bugetul de stat)
- Cadrul normativ și instituțional necesită adaptări

Conţinutul tezei de abilitare

- Realizări științifice și profesionale
  - Teoria serviciilor ecosistemice (SE)
  - Metoda Targeted Scenario Analysis (TSA)
  - Evaluarea SE în ariile protejate din România
  - Evaluarea SE forestiere în Republica Moldova
- **Planuri de evoluție și dezvoltare**

Activitatea profesională

- 1998-2006 – RNP Romsilva, Direcția Silvică Galați
- 2006 -2009 – World Bank – Proiectul de Dezvoltare Forestieră
- 2009-2011 – Sprijin pentru evaluarea proiectelor POS Mediu
- 2011-prezent – Universitatea Transilvania din Brașov
- 2007-prezent – consultanță la nivel național și internațional pt. Guv. României, World Bank, UNDP

Activitatea de cercetare

Începând cu 2011:

- 3 carti la edituri recunoscute în România
- 9 articole în jurnale ISI Web of Science
- 6 rapoarte de consultanță publicate de organisme internaționale recunoscute (UNDP, World Bank)
- 16 articole BDI
- 7 proiecte de cercetare sau consultanță internaționale
- 15 proiecte de cercetare sau consultanță naționale

Dezvoltare profesionala in cadrul universitar

- Continuitate
- Colaborare
- Familiarizare
- Implicare
- Etică /morală
- Vizibilitate – promovarea rezultatelor cercetării
- Integrare competențe – colaborare național/internațional

Directii de cercetare

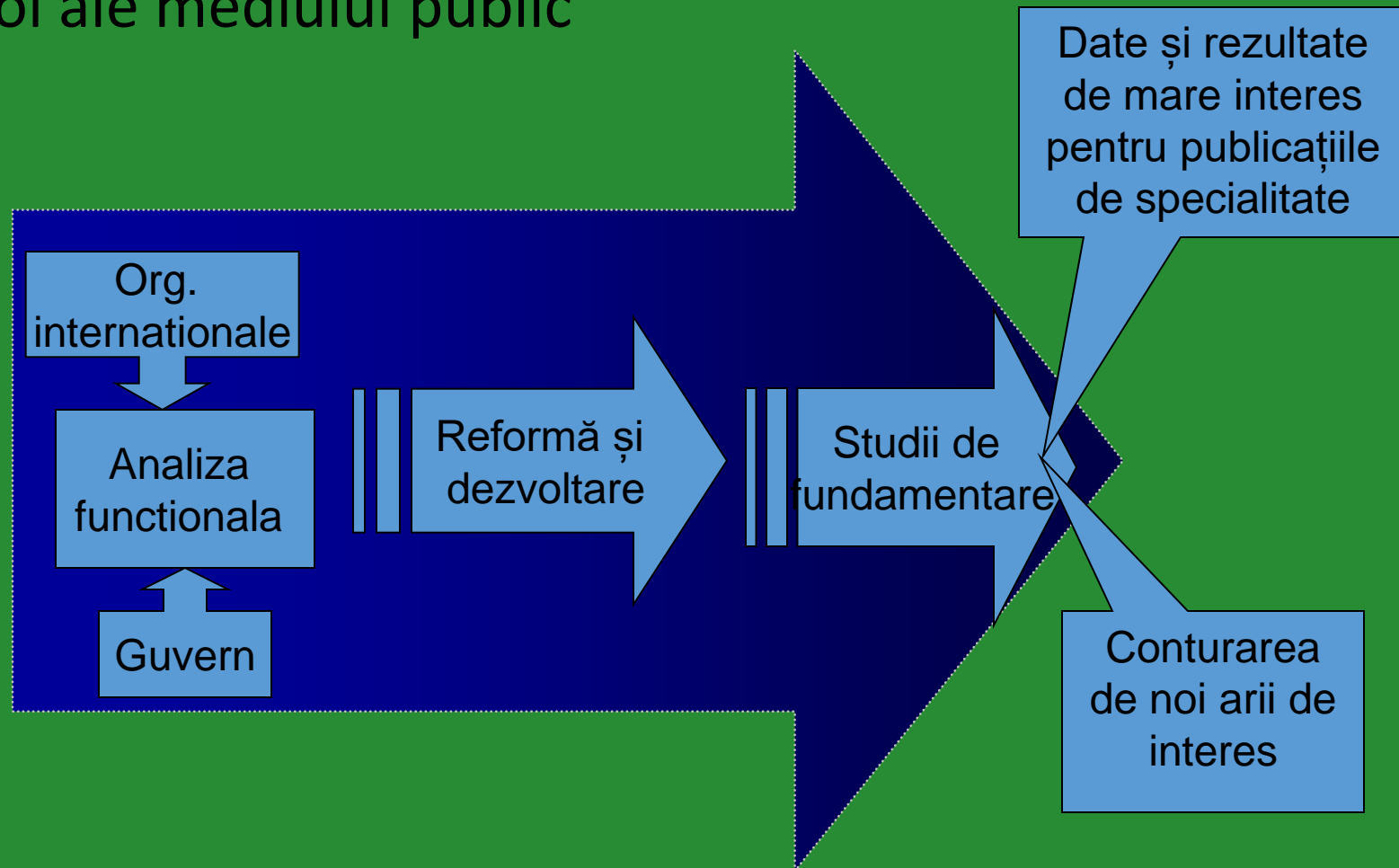

- A. Servicii ecosistemice
- B. Nevoi ale mediului public
- C. Nevoi ale mediului privat
- D. Oportunități în relația protecția mediului /domeniul forestier

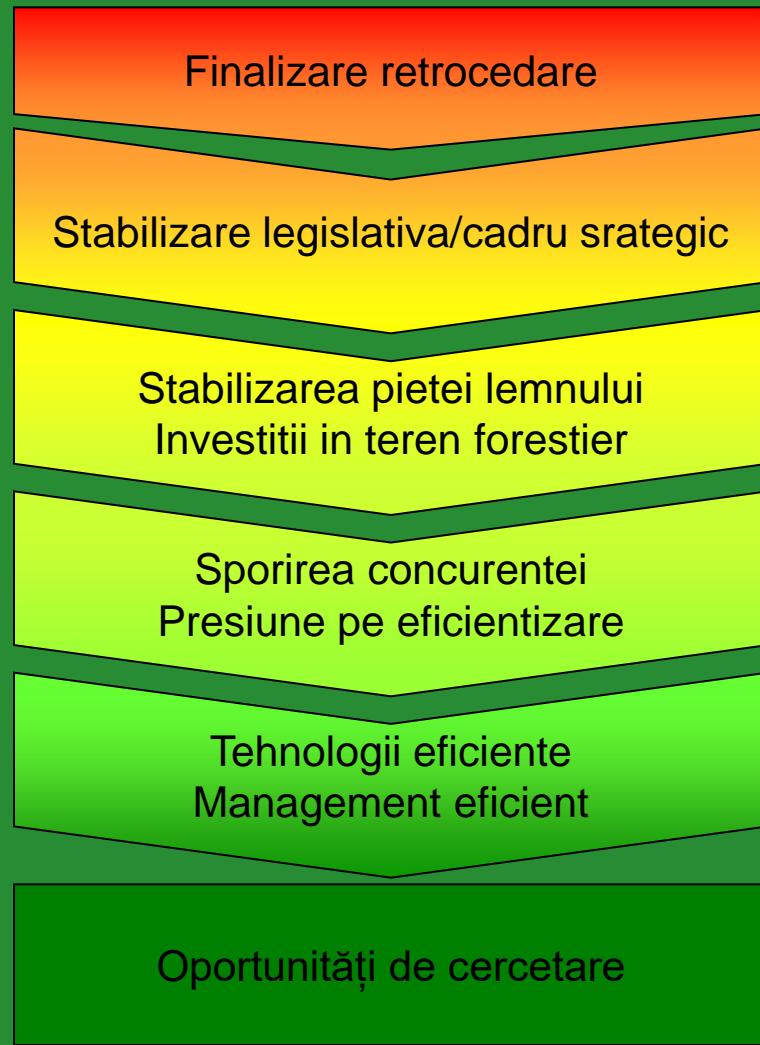
A. Serviciile ecosistemice

- Actualizarea informațiilor
- Aplicarea de metode de evaluare recunoscute
- Prezentarea rezultatelor către factorii de decizie
- Promovarea și implementarea de plăți pentru serviciile ecosistemice
- Optimizarea asistată de calculator a fluxului valoric al serviciilor ecosistemice

B. Nevoi ale mediului public

C. Nevoi ale mediului de afaceri

D. Relația protecția mediului - silvicultură

- Cca 250 arii protejate planuri de management
- Caracter intersectorial – conservarea biodiversității, comunități, social, etc.

Planuri de management integrate arii protejate

- Activitati externalizate cu caracter de cercetare – elaborarea planurilor de management integrate

- Capacitate în cadrul Facultății;
- Competiție la atribuirea contractelor
- Suprapunere sectoriala

Facultatea de Silvicultură și Exploatări Forestiere

Mulțumesc pentru atenție!